

Żywa historia Gorlic — wywiad z panią Włodzimierą Baniąs

Wywiad z panią Włodzimierą Baniąs dotyczący życia Łemków w Klimkówce od okresu międzywojennego poprzez deportację podczas Akcji Wisła i powrót do rodzinnej wsi Klimkówki.

Włodzimiera Baniąs

Urodzona 1 stycznia 1930 roku w Klimkówce, obecnie mieszka w Łosiu. Deportowana z rodziną do Kurowic koło Głogowa. W latach 60. wróciła do Klimkówki, a z powodu budowy zapory osiadła wraz z rodziną w Łosiu.

Wywiad z panią Włodzimierą Baniąs przeprowadzony 23 lutego 2017 r. przez Urszulę Karasińską (pracownicę MBP w Gorlicach) w Łosiu.

Spis treści:

- [00:00:15](#) — dzieciństwo w Klimkówce
- [00:00:45](#) — szkoła czteroklasowa w Klimkówce i siedmioklasowa w Łosiu
- [00:00:58](#) — nazwiska nauczycieli w Łosiu
- [00:01:30](#) — piechotą do szkoły w Łosiu (3 km)
- [00:01:45](#) — torby uszyte z lnu jako tornistry
- [00:02:05](#) — wyrób płótna z lnu; bielienie nad rzeką
- [00:02:50](#) — wszyscy Łemkowie żyli z uprawy ziemi i darów lasu
- [00:03:19](#) — wtorek, targ w Gorlicach; czternastolatka idzie na bosaka z Klimkówki, niosąc masło i ser na sprzedaż
- [00:05:43](#) — wieczorki taneczne w Klimkówce
- [00:06:28](#) — Cyganie grają na weselach (często z Uścią)
- [00:06:58](#) — Łemkowie szanują inne narodowości
- [00:07:20](#) — opis wesela, zwyczaje
- [00:08:30](#) — Wigilia, Boże Narodzenie, zwyczaje
- [00:14:41](#) — Wielkanoc, zwyczaje
- [00:16:32](#) — budowa zapory w Klimkówce
- [00:16:40](#) — życie na zachodzie Polski, deportacja
- [00:17:10](#) — tygodniowa podróż do Głogowa
- [00:18:30](#) — powrót do Gorlic — powodem choroba teścia oraz jego miłość do gór
- [00:20:53](#) — zamieszkanie w budynkach po spółdzielni w Klimkówce (1962 r.) spowodowane odmową sprzedaży domu rodzinnego, mimo wcześniejszej umowy
- [00:22:45](#) — kupno domu rodzinnego po czterech latach mieszkania w Klimkówce
- [00:25:45](#) — budowa zapory, zawarcie przyjaźni z inspektorem prowadzącym budowę — Stanisławem Szpilą
- [00:30:34](#) — kolejna przeprowadzka, tym razem do Łosia
- [00:33:05](#) — cholera w Klimkówce, sieroty wychowywane przez sołtysa
- [00:34:30](#) — okupacja w Klimkówce
- [00:35:50](#) — trudności w szkole na zachodzie z powodu nieznamości języka polskiego
- [00:37:30](#) — w Klimkówce 14 ha ziemi uprawianej ręcznie
- [00:38:00](#) — córki ukończyły studia, ale dobrze znają ciężką pracę w polu
- [00:41:55](#) — spalenie przez partyzantów 17 domów Polaków — 1947 r.
- [00:43:34](#) — wojsko polskie otacza wieś i wywozi Łemków najpierw do Łosia, potem do Gorlic i Głogowa (podróż opisana)
- [00:45:10](#) — Kurowice k. Głogowa — nowe miejsce zamieszkania
- [00:47:56](#) — Watra jednoczy Łemków, którzy kochają nasze góry

Korzystanie z automatycznego przewijania nagrania możliwe jest po odtworzeniu go bezpośrednio w serwisie YouTube.

Serdeczne podziękowania dla pani Natalii Hładyk za pomoc przy poszukiwaniach osób chętnych do udzielenia wywiadu oraz dla pani Anny Banias za pomoc przy zorganizowaniu spotkania z panią Włodzimierą Banias.

Zdjęcia pochodzą z archiwum Włodzimierzy Banias.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Stanisława Gabryela w Gorlicach oraz osoby udzielające wywiadów i udostępniające materiały opublikowane na www.mbpgorlice.info oraz innych stronach internetowych biblioteki, w tym stronach mediów społecznościowych MBP w Gorlicach, zastrzegają sobie pełnię praw autorskich do dalszego wykorzystania treści udostępnionych w sekcji *Świadkowie lokalnej historii*. Wyklucza się wykorzystanie opublikowanych materiałów przez osoby trzecie bez wcześniejszego uzyskania zezwolenia. Wszystkie prawa zastrzeżone ©.